



Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I UNIVERSITATS

20098

Resolució del conseller d'Educació, Cultura i Universitats, per la qual s'estableix la realització de les avaluacions de diagnòstic del curs 2012-2013 i el seu procediment d'aplicació als centres docents no universitaris de les Illes Balears que imparteixen ensenyaments d'educació primària

Fets

La finalitat última de l'avaluació diagnòstica és conèixer per millorar i la seva realització ha de contribuir a millorar la qualitat i l'equitat de l'educació a les Illes Balears, a orientar les polítiques educatives i a obtenir informació sobre el grau d'adquisició de les competències bàsiques del currículum. Aquesta avaluació ha de constituir un instrument eficaç per a la millora de l'aprenentatge dels alumnes i de la pràctica docent. És per això que és necessari procedir a la realització d'aquests processos en els termes que la legislació estableix.

Fonaments de dret

1. La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4 de maig) preveu en l'article 21 que en finalitzar el segon cicle d'educació primària tots els centres han de realitzar una avaluació de diagnòstic de les competències bàsiques assolides pels seus alumnes, i que aquesta avaluació ha de tenir com a marc de referència les avaluacions generals de diagnòstic que s'estableixen en l'article 144.1 d'aquesta llei.

2. L'article 144, apartat 2, de la LOE, estableix que, en el marc de les seves respectives competències, correspon a les administracions educatives desenvolupar i controlar les avaluacions de diagnòstic en les quals prenguin part els centres que en depenen i proporcionar els models i els suports pertinents a fi que tots els centres puguin realitzar de manera escaient aquestes avaluacions, que han de tenir caràcter formatiu i intern.

3. El Decret 72/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, assenyala a l'article 18 que l'avaluació de diagnòstic, regulada en l'article 21 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, que han de realitzar tots els alumnes en finalitzar el segon cicle de l'educació primària, no té efectes acadèmics, té caràcter formatiu i orientador per als centres, i informatiu per a les famílies i per al conjunt de la comunitat educativa. En cap cas, els resultats d'aquestes avaluacions no poden ser utilitzats per a l'establiment de classificacions dels centres.

Els centres i l'Administració educativa tendran en compte la informació provinent d'aquestes avaluacions per, entre altres fins, organitzar les mesures i els programes necessaris dirigits a millorar l'atenció de l'alumnat i a garantir que assoleixi les competències bàsiques corresponents. Així mateix, aquests resultats permetran, juntament amb l'avaluació dels processos d'ensenyament i la pràctica docent, analitzar, valorar i reorientar, si s'escau, les actuacions desenvolupades en els dos primers cicles de l'etapa.

Per tot això, i a proposta de l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE), dicta la següent

Resolució

1. Dur a terme durant el curs escolar 2012-2013 als centres docents no universitaris de les Illes Balears que imparteixen ensenyaments d'educació primària, les avaluacions de diagnòstic a l'alumnat de quart curs d'educació primària (EP) d'acord amb els termes que assenyala la normativa vigent.

2. Encarregar a l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE) la responsabilitat del disseny i la planificació de l'aplicació de les proves, de la coordinació del procés, de l'anàlisi de les dades i la coordinació general de les actuacions en els processos d'avaluació diagnòstica del curs 2012-2013, i facultar aquest perquè arbitri els recursos i les mesures necessàries perquè els processos esmentats puguin desenvolupar-se normalment i d'acord amb les finalitats previstes.

3. Ajustar el procés de les avaluacions de diagnòstic del curs 2012-2013 al que s'indica a l'ANNEX d'aquesta resolució.

4. Publicar aquesta resolució al Butlletí Oficial de les Illes Balears.



Palma, 2 d'octubre de 2012

El conseller d'Educació, Cultura i Universitats

Rafael Àngel Bosch i Sans

ANNEX

1. Funcions de l'IAQSE.

L'IAQSE ha de prendre les mesures de planificació, de coordinació, d'aplicació, de gestió i d'anàlisi de les dades.

2. Competències a avaluar.

En el curs 2012-2013, s'han d'avaluar dues competències: la competència en comunicació lingüística (en llengua catalana, en llengua castellana i en llengua anglesa) i la competència matemàtica.

3. Fases del procés.

Les fases distintes del procés avaluador s'han de desplegar des del mes de setembre de 2012 fins al mes de desembre de 2013 i s'han d'organitzar segons els conceptes següents, entre d'altres:

- a) Fase d'informació als centres i de mecanització dels processos.
- b) Constitució de les Comissions d'Avaluació de Diagnòstic a tots els centres.
- c) Informació i formació a les comissions, als aplicadors i correctors externs i als aplicadors i/o correctors dels centres.
- d) Introducció de les proves, dels qüestionaris i dels usuaris (alumnes, aplicadors, professors, directors) per part de l'IAQSE a l'aplicació informàtica GESAVA.
- e) Aplicació de les proves i dels qüestionaris a la mostra de contrast i a la resta de centres.
- f) Correcció de les proves i gestió de les dades.
- g) Anàlisi i explotació de les dades.
- h) Tramesa de la informació de resultats als centres: resultats en puntuacions sobre cent i anàlisi d'ítems, i Informe de resultats de centre en puntuacions TRI.
- i) Anàlisi dels resultats per part dels centres i elaboració de propostes de millora: Pla de millora.
- j) Informe executiu de l'IAQSE per a l'Administració educativa.

4. Implicació dels centres educatius.

- 4.1. Les avaluacions de diagnòstic tenen caràcter censal i són els centres educatius els responsables de la custòdia, l'aplicació, la correcció i la mecanització de les dades de les proves que els proporcionarà l'IAQSE.
- 4.2. Els centres educatius, en el marc d'aquesta resolució, són responsables de l'elaboració dels corresponents plans de millora, de la incorporació de les mesures de millora que se'n derivin a la planificació educativa, i de la gestió de la informació a les famílies.
- 4.3. Les indicacions dels paràgrafs anteriors són d'aplicació també als grups dels centres que integrin la mostra de contrast, encara que l'aplicació, la correcció i la mecanització de les dades es realitzarà en els termes que es detallen més endavant.

5. Poblacions implicades.

Les avaluacions de diagnòstic s'han de realitzar a tot l'alumnat de 4t d'EP de les Illes Balears. A aquest alumnat se li han d'aplicar les proves corresponents per comprovar el nivell d'assoliment de les competències bàsiques. A més a més, a l'alumnat, a les seves famílies, al professorat de l'etapa i als directors se'ls passaran uns qüestionaris de context, processos d'ensenyament-aprenentatge i recursos, tal com es detalla al punt 6.1 d'aquest annex.

5.1. Pel que fa a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) que estigui diagnosticat d'acord amb l'apartat 3.2.1, (a), (b), (d) i (e) de les Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres públics de segon cycle d'educació infantil i educació primària, per al curs 2012-2013 i de les Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres concertats d'educació infantil i primària, i d'educació secundària per al curs 2012-2013, per tal de facilitar la tasca administrativa dels centres, l'IAQSE considerarà com a NESE l'alumnat que figuri al GestIB, tal com es diu a l'apartat 4.1 de les esmentades instruccions. És convenient que participi el major nombre d'alumnat, fent els centres aquelles adaptacions que estiguin al seu abast. La Comissió d'Avaluació de Diagnòstic del centre, a proposta dels tutors, serà l'encarregada de decidir la participació de l'alumnat NESE en les proves i de si, en cas de realitzar-les, ha de computar a efectes estadístics per al càlcul de les mitjanes de grup i centre i, així mateix, de fer-ho constar a l'acta de la reunió, prèvia a la realització de les proves. En cas d'haver de computar, el director haurà de desactivar la casella corresponent a l'aplicació GESAVA.

En aquelles competències que l'alumne tenguí una adaptació curricular significativa (ACI), es recomana que no computi. Si no té adaptació curricular significativa, sí.

Als centres que no disposin del GestIB, els directors hauran de comunicar a l'IAQSE l'alumnat NESE i el seu diagnòstic, i, més endavant, si participen o no, i, cas de participar, si computen o no. Aquestes decisions les haurà de prendre la Comissió d'Avaluació de Diagnòstic,





prèviament a la realització de les proves.

6. Els instruments d'avaluació: les proves i els qüestionaris de context, processos i recursos.

6.1. Els instruments d'avaluació aplicables, que responen als referents teòrics consensuats amb diferents comunitats autònomes i que segueixen les pautes marcades en els marcs conceptuals de PISA i els de l'Institut Nacional d'Avaluació Educativa del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, són:

- a) Alumnat: proves de competències bàsiques per detectar el nivell assolit en cada competència bàsica avaluada i qüestionari per detectar les variables de context, recursos, processos d'ensenyament-aprenentatge i satisfacció amb el centre escolar.
- b) Famílies de l'alumnat: qüestionari per detectar les variables de context, relació i satisfacció amb el centre escolar.
- c) Professorat que imparteix educació primària: qüestionari per detectar les variables de context, recursos i processos d'ensenyament-aprenentatge.
- d) Directores: qüestionari per detectar les variables de context, recursos i processos d'ensenyament-aprenentatge.
- e) Decidir, a proposta dels tutors, l'alumnat NESE que participarà en les proves, i, que cas de realitzar-les, computarà o no a efectes estadístics per al càlcul de les mesures de grup i centre.
- f) Aportar, a partir de les dades extretes i de les conclusions de l'avaluació, reflexions i línies de treball que s'hauran d'incorporar a la PGA, tal com s'explicita en el punt 12.

6.2. Personal responsable de l'elaboració de les proves.

La preparació de les proves de diagnòstic a les Illes Balears estarà a càrrec de grups de mestres en actiu que imparteixin àrees relacionades amb les competències avaluades, coordinats i assessorats per personal tècnic de l'IAQSE.

En el curs 2012-2013, es constituïran quatre comissions per dissenyar les proves de cada una de les competències.

7. Comissió d'Avaluació de Diagnòstic.

7.1. A cada centre s'ha de crear una Comissió d'Avaluació de Diagnòstic integrada per:

- a) El director, que ha de ser el president i el responsable directe de la recepció i la custòdia de les proves, tot garantint-ne la no difusió fins al moment de la realització.
- b) El cap d'estudis.
- c) Un membre dels Equips d'Orientació Educativa i Psicopedagògica o l'orientador del centre.
- d) Un membre de la Comissió de Coordinació Pedagògica del centre designat pel director.
- e) Un tutor de 4t d'EP designat pel director, que ha d'actuar com a secretari de la Comissió.

Les actuacions de la Comissió seran vàlides sempre que hi hagi tres membres presents, un d'ells ha d'esser el director o el cap d'estudis, que en aquest cas la

presidirà. L'inspector d'educació del centre ha de supervisar tant la constitució com les actuacions de la Comissió.

7.2. Funcions de la Comissió d'Avaluació de Diagnòstic.

La Comissió d'Avaluació de Diagnòstic té les funcions següents:

- a) Planificar l'execució de l'avaluació dins els terminis establerts (informar a la comunitat educativa; vetllar per la compleció dels qüestionaris; preveure: aules, material, horaris i designar el professorat que ha de dur a terme l'aplicació, la correcció de les proves i la introducció al GESAVA de les dades).
- b) Cas de ser centre mostral, col·laborar amb el personal extern al centre que dugui a terme l'aplicació que s'explica al punt 9.
- c) Supervisar que l'aplicació es faci conforme als documents d'aplicació de l'IAQSE, de manera que es garanteixi la uniformitat en l'aplicació i la correcció de les proves.
- d) Informar els diferents òrgans de coordinació didàctica del centre i els membres del Consell Escolar dels resultats per tal de propiciar un procés d'avaluació interna que n'afavoreixi l'anàlisi i la presa de decisions que conduïxin a adoptar les oportunes mesures de millora.
- e) Decidir a proposta dels tutors, l'alumnat NESE que participarà en les proves, i, que, cas de realitzar-les, computarà o no a efectes estadístics per al càlcul de les mitjanes de grup i centre.
- f) Aportar, a partir de les dades extretes i de les conclusions de l'avaluació, reflexions i línies de treball que s'hauran d'incorporar a la PGA, tal com s'explicita al punt 12.

8. Aplicació de les proves.

8.1. L'aplicació de les proves es realitzarà els dies 7, 8, 9 i 10 de maig de 2013. En el cas que algun centre, per motius de calendari intern o de festivitat al municipi o localitat, no les pogués aplicar en aquestes dates, la Comissió d'Avaluació del centre haurà de reestructurar el procés d'aplicació sense sortir en cap cas de la setmana assenyalada; sol·licitar el canvi prèviament a l'IAQSE, i comunicar-ho a l'inspector del centre.

8.1.1. Cada dia l'alumnat ha de respondre una prova, excepte en aquells casos en què, per motius de calendari i prèvia autorització de l'IAQSE, se n'hagin de realitzar dues.

8.1.2. Els qüestionaris d'alumnat, famílies, professorat i directores s'han d'haver contestat prèviament a la realització de les proves, d'acord amb el calendari establert als documents aplicació de l'IAQSE.

8.1.3. Les sessions han de tenir una durada efectiva de seixanta minuts reals per contestar cada una de les proves. En cap cas s'ha de comptabilitzar com a temps de la prova el que s'utilitzi per a l'organització i per donar les instruccions pertinents.

8.2. Llengua de les proves.



La prova que avalui la competència matemàtica s'ha de facilitar a l'alumnat en la llengua en què s'imparteixen els ensenyaments segons el Projecte lingüístic de cada centre.

En el marc de l'apartat 5.1 d'aquest annex, l'alumnat d'incorporació tardana que no tengui el domini suficient d'una de les llengües oficials pot realitzar la prova de competència matemàtica en la llengua que indiqui el seu tutor amb la finalitat de facilitar-li la realització de la prova. Respecte de la competència en comunicació lingüística, aquest alumnat quedarà exempt de la realització de la prova de la llengua que encara no domini suficientment.

8.3. Responsables de l'aplicació i correcció de les proves en els centres.

8.3.1. L'aplicació de les proves, la correcció de les preguntes obertes i la introducció de les respostes de l'alumnat i de les puntuacions atorgades en la correcció serà realitzada per professorat del propi centre d'acord amb la planificació de la Comissió d'Avaluació del centre.

8.3.2. Als grups dels centres que formin part de la mostra de contrast o mostral (punt 9), l'aplicació, la correcció de les preguntes obertes i la introducció de les respostes de l'alumnat i de les puntuacions atorgades en la correcció serà realitzada per personal extern, seleccionat per l'Administració educativa.

8.4. Criteris d'aplicació i de correcció de les proves i de gestió del procés d'avaluació diagnòstica.

Les comissions d'avaluació i el professorat directament implicat seran informats per l'IAQSE de l'aplicació informàtica adient, mitjançant la qual el professorat ha d'introduir les respostes de cada alumne a les preguntes tancades i, una vegada corregides, les puntuacions obtingudes en les preguntes obertes.

8.5. Controls de qualitat.

La Comissió d'Avaluació de Diagnòstic ha de tenir cura que el professorat del centre segueixi les instruccions que l'Administració educativa hagi proporcionat a fi i efecte de garantir una aplicació i correcció estandaritzada i uniforme en tots els centres.

Per comprovar l'adequació de tot el procés i la consegüent fiabilitat i rigor dels resultats i de les dades obtingudes, es podrà procedir a una doble correcció d'una mostra de proves de diferents centres seleccionats aleatòriament per part de personal extern.

9. Mostra de contrast o de referència per als centres.

9.1. Per tal d'oferir als centres uns referents que proporcionin una visió completa i contextualitzada dels resultats obtinguts, l'IAQSE s'encarregarà de l'aplicació de les proves d'avaluació de diagnòstic en una mostra d'alumnes escolaritzats en 75 grups, de 50 centres, que imparteixen quart curs d'educació primària. Aquest alumnat constituirà una mostra representativa de l'alumnat de 4t d'EP de les Illes Balears.

9.2. Posteriorment, es donaran a conèixer a tots els centres els resultats corresponents a la mostra, la qual cosa els permetrà disposar d'un marc comparatiu que possibiliti una anàlisi més qualitativa i contrastada dels seus resultats, ja que la finalitat de les proves és enriquir l'avaluació interna que fa el mateix centre.

10. Anàlisi de dades i elaboració d'informes.

10.1. Anàlisi i explotació de dades.

Una vegada aplicades les proves, corregides i codificades (és a dir, introduïdes a l'aplicació informàtica les respostes de les preguntes tancades i les puntuacions de les obertes) es procedirà per part de l'IAQSE a les anàlisis estadístiques, bàsicament dels ítems i de les proves. Aquestes anàlisis i el seu tractament estadístic seran facilitades als centres una vegada finalitzades.

10.2. S'analitzarà la incidència de diferents variables del context de l'alumnat, de processos i de recursos educatius sobre els resultats dels alumnes. Aquesta informació s'obtéindrà a través de l'anàlisi i el tractament estadístic que l'IAQSE farà de les respostes dels alumnes, les famílies, els professors i els directors en els qüestionaris respectius, una vegada introduïdes a l'aplicació de tractament informàtic.

10.3. Igualment es calcularà l'índex socioeconòmic i cultural (índex SEC) i es relacionarà amb els resultats en cada una de les proves per alumne, per grup, per centre i per al conjunt del nivell educatiu avaluat, la qual cosa proporcionarà una mesura del 'valor afegit' del centre. Aquesta informació que es facilitarà als centres els permetrà, a més de comparar-se amb els resultats de la mostra de contrast, contextualitzar, comprendre millor i matisar els resultats obtinguts.

10.4. D'acord amb la LOE i el Decret 73/2008, no s'elaboraran llistes de centres o rànquings en funció dels resultats obtinguts. Per aquest motiu, l'accés a les dades de cada centre quedarà reservat en exclusiva a l'Administració educativa i al propi centre.

11. Informe executiu per a l'Administració educativa.

Una vegada finalitzades l'aplicació de l'avaluació i l'anàlisi de totes les dades que se'n derivin, l'IAQSE elaborarà un informe executiu per a l'Administració educativa en el qual es proporcionaran els resultats globals dels alumnes per al conjunt de la comunitat autònoma, desagregats segons diferents variables d'interès. En aquest informe, els resultats dels alumnes de Formentera s'integraran en els d'Eivissa, per salvaguardar la confidencialitat de les dades de l'únic centre de primària que formi part de la mostra de Formentera.

12. Incorporació a la Programació General Anual (PGA) del centre.

Una vegada el centre hagi rebut l'Informe de resultats de centre amb les anàlisis realitzades per l'IAQSE, la Comissió d'Avaluació de Diagnòstic ha d'informar els diferents òrgans de coordinació didàctica del centre i els membres del Consell Escolar dels resultats, per tal de propiciar un procés d'avaluació interna que n'afavoreixi l'anàlisi i la presa de decisions que condueixin a adoptar les oportunes mesures de millora. Aquest procés, supervisat per la inspecció educativa, ha de concloure amb la incorporació d'un Pla de millora que contengui les reflexions i les accions que se'n derivin a la Programació General Anual del centre.



13. Informació a les famílies.

Cada centre gestionarà la informació que ha de proporcionar a les famílies sobre els resultats de les avaluacions de diagnòstic, tant a nivell de contingut com de procediment.

14. Intervenció de la inspecció educativa.

En el marc definit pel programa d'actuació del Departament d'Inspecció Educativa, les actuacions de la inspecció tendran com a objecte:

- a) Supervisar, tant la constitució, com les actuacions de la Comissió d'Avaluació de Diagnòstic.
- b) Supervisar i controlar la seva aplicació.
- c) Informar la comunitat educativa sobre el caràcter i la finalitat de les avaluacions de diagnòstic.
- d) Assessorar, informar i orientar els centres a partir dels resultats obtinguts.
- e) Controlar que l'aplicació de les proves i de tot el procés que se'n deriva s'ajusti al que marquen aquesta Resolució i els documents d'aplicació de l'IAQSE.
- f) Fer el seguiment de la implantació i de l'avaluació de les mesures incloses en el Pla de millora, que s'incorporaran a la PGA.

